

عنوان مقاله:

واکاوی مضامین راهبردی در سیاست های کلی نظام: کاربرد چارچوب مضمون در سیاست پژوهی

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد، دوره 29، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمد شیخ زاده - استادیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران

زهرا نیکخواه فرخانی - استادیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران

خلاصه مقاله:

هدف از انجام این پژوهش، استخراج مضامین راهبردی و الگوی حاکم بر سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران ابلاغی مقام معظم رهبری است. در این سیاست پژوهی ۳۷ عنوان از سیاست‌های کلی نظام انتخاب و تحلیل و برای تحلیل مضامین راهبردی، نخست یک کتابچه کد اولیه بر اساس ادبیات مدیریت راهبردی و اهداف پژوهش تدوین شد. سپس متن سیاست‌های کلی چندین بار بازخوانی و مضامین راهبردی مورد توجه در سیاست‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون مبتنی بر مکتب کتابچه کد احصا شد. با استفاده از رویکرد چارچوب مضمون، سیاست‌های کلی نظام در قالب سه چارچوب مضمونی شامل ماهیت راهبردی، موضوع اصلی و رویکرد حاکم تحلیل شدند. در مجموع ۱۴۱۳ کد سیاستی استخراج شد که به لحاظ ماهیت راهبردی در قالب هدف، راهبرد، تاکتیک و قانون دسته بندی شدند. نتایج تحلیل سیاست‌ها با استفاده از نرم‌افزار تحلیل کیفی NVivo ۱۲ نشان می‌دهد، ماهیت حدود ۶۰ درصد از سیاست‌ها، هدف و راهبرد و ماهیت حدود ۴۰ درصد از آنها تاکتیک و قانون است. در حدود ۷۵ درصد از سیاست‌ها به موضوعات اقتصادی و در ۶۰ درصد از سیاست‌ها به علم و فناوری پرداخته شده است. همچنین حدود ۴۰ درصد کل محتوای سیاست‌ها را موضوعات اقتصادی و حدود ۳۰ درصد آنها را موضوعات عمومی، فرهنگی و اجتماعی به نسبت مساوی تشکیل می‌دهد. رویکرد غالب حدود ۴۰ درصد از سیاست‌ها، شناسایی و حل مساله و رویکرد حدود ۴۰ درصد دیگر از آنها بهره‌گیری از فرصت‌هاست. رویکرد حدود ۲۰ درصد از سیاست‌های کلی نیز پیشگیری و حل بحران است. در پایان پیشنهادات و رهنمودهایی برای بازنگری در سیاست‌های کلی ارائه شده است.

کلمات کلیدی:

سیاست پژوهی، سیاست کلی، سیاست‌گذاری، تحلیل مضمون، تحلیل چارچوب، تحلیل کیفی، کتابچه کد، راهبرد، تاکتیک، قانون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1228918>

